

ŞEHİT MEHMET KOCABAY İMAM HATİP ORTAOKULU

ÖNCÜ ŞAHSİYETLER

CELALEDDİN ÖKTEN

CELALETTİN ÖKTEN KİMDİR?

Mahmut Celalettin Ökten, hayatı boyunca imam hatip okullarının açılması ve yaygınlaşması için mücadele eden ve “Türkiye’nin ilk imam hatip lisesi müdürü” ünvanını alan kişidir. İmam-hatip okullarının açılmasındaki gayretleriyle tanınan, bu okullarda müdürlük ve hocalık yapan din âlimidir.

HAYATI

Asıl adı Mahmut Celâlettin (Ökten) olup Trabzon'da doğdu. Baba tarafından Gürcüzâdeler olarak bilinen, dinî ilimler alanında isim yapmış köklü bir aileye mensuptur. Dört yaşında iken babası Sâlih Zihni Efendi'nin, kısa bir süre sonra da annesi Güller Hanım'ın vefatı üzerine babaannesinin himayesinde büyüdü. Küçük yaşta hıfzını tamamladı. Rüşdiyeyi bitirdikten sonra Trabzon İdâdîsi'ne kaydoldu; bir yandan da medreseye devam etti. İdâdîde okuduğu yıllarda dedesi Ömer Feyzi Efendi'nin yerine Trabzon Çarşı Camii'nin imam-hatipliğini yaptı. Mezun olunca İstanbul'a giderek Dârülmualimîn-i Âliyye'ye girdi (1905). Bu okulu bitirdikten sonra Dârülfünun Edebiyat Şubesi'ne kaydoldu. II. Meşrutiyet'in ilânı ile İstanbul'da huzurun bozulması üzerine öğrenimini yarıda bırakarak bir arkadaşıyla birlikte Turgutlu'ya gidip edebiyat öğretmenliğine başladıysa da (24 Haziran 1909) burada fazla kalmayarak İstanbul'a döndü (5 Kasım 1909) ve tahsiline devam etti.

Celâl Hoca, 1949 yılında Maarif Vekâleti'nce İstanbul'da açılan imam-hatip kursuna müdür ve öğretmen olarak tayin edildi. Bu vesile ile sadece pratik bilgiler vermeyi hedef alan bu tip kursların yeterli olmadığını gördü ve bunların orta dereceli okullar haline getirilmesi gerektiği kanaatine vardı. Bu konuyla ilgili olarak daha sonra başta dönemin Maarif Vekili Tefvik İleri olmak üzere birçok yetkiliyle görüşmeler yaptı. Sonuçta imam-hatip okullarının açılması yönünde karar alındı ve Celâl Hoca, 17 Ekim 1951 tarihinde öğretime başlayan İstanbul İmam-Hatip Okulu'nun ilk müdürü oldu. Türkiye'nin dinî, ilmî, kültürel ve sosyal hayatında önemli yeri olan imamhatip okullarının kurulması fikrinin ilk sahibi ve ilk program yapımcılarından biri olması dolayısıyla Celâl Hoca'nın bu okulların tarihinde çok önemli ve unutulmaz bir yeri vardır.

HER ZAMAN VE HER ŞARTTA YAPILABİLECEK İŞLER VAR!

Celâl Hoca'nın, tabiatındaki aşırı titizlik ve müşkülpesentlik, okuduğu ve yazdığı her kelime üzerinde duruşu, her noktada kaynak eserleri uzun uzadıya tahkik edişi gibi sebeplerle bazı makaleleri dışında yayımlanmış herhangi bir eseri bulunmamaktadır. Doğu ve Batı kaynaklarından tercüme ederek derlediği sarf, nahiv, edebiyat, kelâm, İslâm felsefesi, felsefe ve ahlâka dair kitap ve makaleleri 100 kadar defter tutmaktadır. İslâmî ilimlerde modern metodoloji ve sosyolojinin uygulanmasını arzu eden, klasik kelâmın, çağımız insanının ve İslâm dünyasının ihtiyacını karşılayacak yeni ilm-i kelâm haline getirilmesini gerekli gören Celâl Hoca'nın bu gaye ile hazırladığı tamamlanmamış bazı çalışmaları da bulunmaktadır. 1000 cildi aşkın eserden oluşan kitaplığını Süleymaniye Kütüphanesi'ne bağışlamıştır.

Vefatından sonra dost ve talebeleri tarafından Celal Hoca: Hayatı ve Şahsiyeti adlı bir anma kitabı neşredilmiş, bu kitapta hocanın tercüme eserlerinden bazı örneklere de yer verilmiştir.

CELÂL HOCA

HAYATI VE ŞAHSİYETİ

HAZIRLAYAN
DOÇ. DR. EMİN IŞIK

